

Osnovna škola Ljudevita Gaja
Krstova 99, Osijek

PRAVILNIK
ZAŠTITE OD POŽARA

Lipanj, 2012.

SADRŽAJ

1. TEMELJNE ODREDBE U SVEZI PROVEDBE I UNAPREĐIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA.....	4
2. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA	5
3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA.....	5
3.1. Obveze i odgovornosti ravnatelja.....	5
3.2. Obveze i odgovornosti djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara	7
3.3. Obveze i odgovornosti djelatnika zbog ne primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara	7
4. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE	8
4.1. Unutarnja kontrola provedbe mjera zaštite od požara.....	8
4.2. Obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole	9
5. NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME	9
5.1. Upoznavanje djelatnika s opasnostima i općim mjerama na radnom mjestu	9
5.2. Obavljanje određenih radova i radnji od strane drugih osoba.....	9
5.3. Vođenje evidencije	9
6. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA DJELATNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME.....	10
6.1. Način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom.....	10
6.2. Periodična provjera znanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom	10
6.3. Vođenje evidencije.....	10
7. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA	11
8. DJELATNIK ZADUŽEN ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA NAMIJENJENIH ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA.....	11
8.1. Stabilni sustavi za dojavu požara.....	11
8.2. Detekcija zapaljivih plinova	11
8.3. Hidrantska instalacija	11
8.4. Vatrogasni aparati.....	12
8.5. Uređaji i instalacije za sprečavanje širenja požara i nastajanje eksplozija (protupožarne zaklopke, protupožarna vrata sa uređajem za automatsko zatvaranje)	12
9. POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA	12
10. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA SUKLADNO VLASITIM PLANOVIMA I POTREBAMA	13
10.1 Osnovne mjere zaštite od požara	13
10.1.1. Građevinske mjere zaštite od požara.....	13
Izlazi i izlazni putovi	14
Otvori u zidovima.....	14
Zidovi, stupovi i stropovi.....	14
Pokrovi i krovišta	15
Dimnjaci, dimovodni kanali	15
Prometnice i prilazi.....	15
10.1.2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima	15
Sigurnosna rasvjeta.....	16
10.1.3. Mjere zaštite od požara sustava za zaštitu od djelovanja munje na građevinama	16
10.1.4. Mjere zaštite od požara u prostorijama gdje se nalaze trošila koja uzimaju zrak za izgaranje iz prostorije (kotlovnice)	17
10.1.5. Mjere zaštite na plinskim instalacijama	17
10.2. Ostale mjere zaštite od požara.....	18
Mjere zaštite od požara u administrativnim i pomoćnim prostorijama.....	18

Održavanje čistoće.....	18
Odobrenja i dokumentacija.....	18
11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	19
PRILOZI PRAVILNIKA:	20

Na temelju članka 10. i 21. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10. – u daljnjem tekstu Zakon), a u skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11.), te članka 45. Statuta Osnovne škole Ljudevita Gaja, Krstova 99, Osijek (u daljem tekstu: Škola), Školski odbor na sjednici održanoj 5. srpnja 2012. godine, donio je:

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

1. TEMELJNE ODREDBE U SVEZI PROVEDBE I UNAPREĐIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuje se, organizacija, način provođenja i unapređenja zaštite od požara, prava i obveze voditelja i drugih djelatnika za provedbu mjera zaštite od požara, dužnosti djelatnika u slučaju požara, pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Pravilnik se primjenjuje na sve školske građevine i građevinske prostore, djelatnike i imovinu, a osobito za:

Red. broj	Naziv građevine, građevinskog prostora	Adresa, ulica i broj	Mjesto
1.	Osnovna škola Ljudevita Gaja	Krstova 99	Osijek
2.	Područna škola Sarvaš	Osječka 51	Sarvaš

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuje se:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
- broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
- način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
- način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,
- postupanje djelatnika u slučaju nastanka požara,
- druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama,
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- rješenje o razvrstavanju građevina Škole u kategoriju ugroženosti od požara,
- plan i program osposobljavanja djelatnika,
- obrazac evidencije redovnog pregleda vatrogasnih aparata,
- obrazac evidencije rasporeda vatrogasnih aparata,
- izvješće o ispitivanju stabilnog sustava za dojavu i gašenje požara (vatrodojava, hidrantska mreža),
- zapisnici o ispitivanju, mjerenju i vizualnom pregledu sustava zaštite od munje,

- izvješće o ispitivanju panik-rasvjete,
- izvješće o ispitivanju električne instalacije,
- izvješće o ispitivanju tipkala za isključenje električne energije u slučaju nužde,
- izvješće o ispitivanju i provjeri plinske instalacije,
- izvješće o ispitivanju i provjeri sustava za detekciju plina,
- ispitni list o servisu plinske ložišne tehnike (plinski kotao, plinski štednjak),
- isprava o pregledu dimnjaka, dimovodnih kanala.

Članak 4.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja djelatnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama Škole, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne i propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 5.

Svaki djelatnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojem osnovu nalaze na radu u Školi radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Djelatnici drugih društava, pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju određene poslove za Školu u njegovim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i uputa odgovorne osobe.

2. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 6.

Poslove djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara u Školi (u daljnjem tekstu- djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara), obavlja jedan djelatnik uposlen na radnom mjestu domar-ložač, koji ima srednju stručnu spremu.

Članak 7.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit.

Fizičke osobe zadužene za obavljanje poslova i unapređenje stanja zaštite od požara iz stavka 1. ovlaštene za obavljanje poslova na temelju Zakona o zaštiti od požara (NN 58/93, 33/05, 107/07. i 38/09.) nastavljaju s obavljanjem poslova kao osobe ovlaštene prema odredbama Zakona.

3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

3.1. Obveze i odgovornosti ravnatelja

Članak 8.

Za osiguravanje financijskih sredstava za provođenje Zakonom i pod zakonskim aktima propisanih, naređenih i ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozija odgovoran je ravnatelj Škole.

Ravnatelj Škole ne može biti oslobođen ove odgovornosti čak i ako ima pomoćnike na koje je prenio poslove iz područja zaštite od požara.

Članak 9.

Ravnatelj Škole ovim općim aktom (Pravilnikom zaštite od požara) uređuje stanje zaštite od požara, sukladno rješenju o razvrstavanju građevina Škole u IV. kategoriju ugroženosti od požara, propisima, vlastitim planovima i potrebama.

Škola je obvezna imati zaposlenog najmanje jednog djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara, koji smije obavljati i druge poslove.

Članak 10.

Ravnatelj Škole, temeljem prijedloga djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara, donosi odluku o potrebi osiguranja i postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima ovisno o procjeni rizika, kao i o dovođenju u ispravnost, redovitost njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima.

Ravnatelj Škole dužan je osigurati održavanje slobodnima i propisno označenima evakuacijske putove, kao i pristupe vatrogasnim vozilima.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovoran je ravnatelj Škole.

Članak 11.

Ravnatelj Škole dužan je osigurati da se sukladno propisima, tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača održavaju u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, instalacije (električne, plinske, ventilacijske i druge namjene), dimnjake i ložišta, kao i druge uređaje i instalacije, koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara, te o održavanju mora posjedovati dokumentaciju.

Članak 12.

Ravnatelj putem djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara vrši unutarnji nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorima građevina.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara o uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje.

Članak 13.

Ravnatelj Škole dužan organizirati da se svakog djelatnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova upozna s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na tom radnom mjestu.

Svakog djelatnika nakon premještanja s jednog radnog mjesta na drugo te nakon izmjene tehnološkog procesa mora se upoznati s opasnostima od požara i eksplozija i primjenom odgovarajućih mjera zaštite.

Ravnatelj je odgovoran da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade djelatnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (kotlovnice, prostori gdje se koristi plin i sl.).

Članak 14.

Posebne dužnosti ravnatelja su:

- odgovoran je za osiguranje financijskih sredstava za provedbu mjera zaštite od požara,
- provodi rješenja inspektora za zaštitu od požara i donosi potrebne mjere za otklanjanje nedostataka,
- putem djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara osigurava pravovremeno obavještanje nadležne policijske postaje o svakom požaru koji nastane,
- u slučaju neizravne opasnosti nastanka požara s djelatnikom zaduženim za obavljanje poslova zaštite od požara treba dogovoriti otklanjanje opasnosti, odnosno nedostataka, ili ako se to ne može dogovoriti se o privremenom prekidu rada dok se opasnost ne otkloni,
- prekinuti rad na radnom mjestu ako utvrdi da postoji izravna opasnost od nastanka i širenja požara ili ako utvrdi da se poslovi obavljaju na način suprotan pravilima zaštite od požara,
- udaljiti svakog djelatnika za kojeg sazna da pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara,
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokreće stegovni postupak za utvrđivanje povreda radne dužnosti protiv djelatnika koji tu obvezu ne izvršava na svom radnom mjestu ili u prostorima Škole.
- osigurava da se nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeri da li su poduzete potrebite mjere zaštite od požara,
- utvrđuje plan evakuacije i spašavanje za slučaj požara, određuje osobe za provedbu plana, te osigurava potrebnu opremu i s istim upoznaje sve djelatnike Škole.

3.2. Obveze i odgovornosti djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara

Članak 15.

U cilju unapređenja zaštite od požara djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara savjetuje ravnatelja glede potrebitih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, pod zakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine Škole.

Kada djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara pristupi izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i kadrove u Školi.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara surađuje s drugim Društvima, profesionalnom vatrogasnom postrojbom MUP-a i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara u Školi.

Članak 16.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara obavlja sljedeće poslove:

- kontrolira primjenu propisa iz područja zaštite od požara na građevina i građevinskim prostorima i provođenje mjera zaštite od požara na svim radnim mjestima Škole,
- izdaje pismenu dozvole za rad s otvorenim plamenom ili alata koji u uporabi iskre, u prostoru koji nije za to predviđen, a postoji opasnost za nastanak požara,
- kontrolira kretanje, zadržavanje i rad vanjskih izvođača radova,
- kontrolira osposobljenost i uvježbanost djelatnika u rukovanju opremom i sredstvima za gašenje požara,
- vrši kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara,
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi općeg akta ili predlaže promjene postojećih,
- organizira osposobljavanje i provjeru djelatnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, te vodi evidenciju o tome,
- vodi brigu o servisu i ispitivanju uređaja i opreme, te sustava za dojavu i gašenje požara, te daje odobrenja za vrstu opreme i sredstava za gašenje požara koje je potrebno nabaviti,
- preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe,
- pravovremeno obavještava nadležnu policijsku postaju o svakom požaru koji nastane.

3.3. Obveze i odgovornosti djelatnika zbog ne primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 17.

Obveze djelatnika Škole u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozija,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima,
- prijaviti djelatniku zaduženom za obavljanje poslova zaštite od požara, svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara i eksplozije,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i nalijepljenim za njihovu uporabu.

Članak 18.

Zbog ne primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara djelatniku se može izreći mjera sukladno Zakonu o obveznim odnosima i Zakonu o radu.

Članak 19.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- ne prijaviti ravnatelju ili odgovornoj osobi za zaštitu od požara, pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno se ponašati prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kad se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 20.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka i širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život djelatnika i/ili imovine,
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po djelatniku i/ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i/ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršenje pojedinih odluka, instrukcija i naputaka iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili ravnatelj i/ili djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s teškim posljedicama po život i zdravlje djelatnika i/ili imovinu,
- ne prijaviti ravnatelju ili djelatniku zaduženom za obavljanje poslova zaštite od požara pojavu koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala teška posljedica za život i zdravlje djelatnika i/ili imovinu,
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanom opasnosti od požara, sukladno ovom Pravilniku ako je time učinjena teška ozljeda za život ili zdravlje djelatnika ili šteta imovine,
- odbiti sudjelovanje u vježbama gašenja požara, evakuacije i spašavanja koje su organizirane u Školi,
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka požara i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala posljedica za život i zdravlje djelatnika i/ili imovinu.

4. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

4.1. Unutarnja kontrola provedbe mjera zaštite od požara

Članak 21.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara obavlja unutarnju kontrolu provedbe mjera zaštite od požara tijekom cijele godine.

Kada djelatnik iz prethodnog stavka prilikom unutarnje kontrole utvrdi propuste u neprovođenju mjera zaštite od požara, dužan je o tome pismeno izvijestiti ravnatelja Škole.

Članak 22.

Za obavljanje poslova unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara djelatnik, zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara može koristiti djelatnike drugih ovlaštenih stručnih ustanova.

4.2. Obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole

Članak 23.

Prilikom obavljanja unutarnjeg nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, pod zakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara ima obvezu i odgovornost:

- udaljiti djelatnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosi otvoren plamen u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole i dodatnih sigurnosnih mjera i sl.) te o tome izvijestiti ravnatelja Škole,
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi,
- obaviti provjeru znanja djelatnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputi na dodatnu obuku,
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti ravnatelju Škole.

5. NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

5.1. Upoznavanje djelatnika s opasnostima i općim mjerama na radnom mjestu

Članak 24.

Svakog djelatnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, ravnatelj u suradnji s djelatnikom zaduženim za zaštitu od požara dužan je upoznati ga s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

U slučaju kada se djelatnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu, ravnatelj Škole dužan je ponoviti postupak.

Članak 25.

Djelatnici koji tijekom određenog radnog vremena redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni od ravnatelja Škole, odnosno od djelatnika zaduženog za zaštitu od požara, upoznati sa svim mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

5.2. Obavljanje određenih radova i radnji od strane drugih osoba

Članak 26.

Obavljanje određenih radova i radnji od strane drugih osoba, a posebno radovi s povećanim opasnostima za nastanak požara i eksplozija, kao rad s otvorenim plamenom, aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje, može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon dobivanja pisanog odobrenja djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u sklopu pismenog odobrenja nalože mjera koje se moraju poduzeti prije toga, a u skladu s odredbama Pravilnika o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada (NN 44/88.).

5.3. Vođenje evidencije

Članak 27.

Za vođenje evidencije o načinu upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, zadužen je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara, a ista se pohranjuje i čuva u arhivi Škole.

6. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA DJELATNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

6.1. Način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom

Članak 28.

Svaki djelatnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstava za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Obveze osposobljavanja ne odnose se na:

- osobe koje se profesionalno bave poslovima zaštite od požara,
- osobe osposobljene za dobrovoljne vatrogasce.

Od obveze osposobljavanja mogu se izuzeti osobe starije od 60 godina (muškarci), odnosno 55 godina (žene).

Članak 29.

Osposobljavanje djelatnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje djelatnika, a može se povjeriti:

- školskoj ustanovi koja posjeduje suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova,
- pravnoj osobi koja posjeduje suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

Osobi koja završi program, nositelj izvođenja programa osposobljavanja iz stavka 1. ovoga Pravilnika, izdaje uvjerenje o osposobljenosti.

6.2. Periodična provjera znanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom

Članak 30.

Periodičnu provjeru znanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara provodi djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara.

Ista će se obavljati na način i u rokovima kako je to utvrđeno Planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja u Školi.

Na osnovi toga plana moraju se provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

6.3. Vođenje evidencije

Članak 31.

Djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara vodi evidenciju koji djelatnici i kada moraju pristupiti određenom osposobljavanju, organizira isto u dogovoru s ovlaštenim pravnim osobama koje obavljaju osposobljavanje.

Djelatnicima koji uspješno polože teoretski i praktični dio osnovnog programa osposobljavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti čiji je oblik i sadržaj propisan podzakonskim aktima.

Originali Uvjerenja o osposobljenosti i provjeri djelatnika se pohranjuju u kadrovski dosje Škole.

Članak 32.

O provedenoj vježbi evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja u Školi, djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara sačinjava zapisnik koji ovjerava ravnatelj Škole, a čuva se kao prilog Plana evakuacije i spašavanja Škole.

7. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA

Članak 33.

Na svim ulazima u ugroženi prostor (kotlovnica i sl.) moraju se postaviti oznake kojima se upozorava na opasnost i kojima se zabranjuje pušenje, unošenje zapaljivih tvari ili rad koji bi mogao izazvati plamen ili eksploziju.

Sve osobe koje se kreću po ugroženim prostorima, moraju biti upoznate s opasnostima i mjerama zaštite od požara u tim prostorima.

Članak 34.

Zabranjeno je neovlašteno kretanje i ulazak u ugrožene prostore, svim djelatnicima Škole, osim djelatniku zaduženom za poslove zaštite od požara i djelatniku koji je osposobljen za rukovanje postrojenjem.

8. DJELATNIK ZADUŽEN ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA NAMIJENJENIH ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

8.1. Stabilni sustavi za dojavu požara

Članak 35.

Škola nema djelatnika zaduženog za održavanje i ispravnost stabilnog sustava za dojavu i gašenje požara. Ispravnost i funkcionalnost sredstava i opreme namijenjenih za dojavu i gašenje požara povjerava se ovlaštenoj ustanovi i mora se ispitati na propisan način najmanje jednom godišnje.

Članak 36.

Zapisnik o ispitivanju sustava za dojavu požara, knjiga održavanja vatrodajavnog sustava, plan uzbunjivanja, upute za rukovanje i održavanje sustava, te plan sustava za dojavu požara čuvaju se i pohranjuju u prostoru Škole gdje je smještena centrala sustava za dojavu požara.

Odgovorna osoba za pohranu i čuvanje dokumentacije iz stavka 1., te za organizaciju ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti stabilnog sustava za dojavu požara je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

8.2. Detekcija zapaljivih plinova

Članak 37.

Detekcija plina u funkciji je kontrole, sa zaštitnim djelovanjem na razini zvučnog i optičkog alarma. Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

Odgovorna osoba za organizaciju ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sustava za detekciju plinova, te pohranu zapisnika je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

8.3. Hidrantska instalacija

Članak 38.

Oprema u hidrantskim ormarićima mora uvijek biti kompletirana i spremna za uporabu. Mora joj biti omogućen lak pristup i ne smije biti zaklonjena raznim materijalom.

Hidrantski ormarići ne smiju se zaključavati, a ako se zaključavaju, ključevi moraju biti uvijek na lako dostupnom mjestu.

Članak 39.

Hidrantska instalacija mora se održavati u ispravnom stanju.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

Odgovorna osoba za organizaciju ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti stabilnog sustava za gašenje požara je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

O obavljenom ispitivanju mora postojati dokumentacija u kojoj mora biti zapisano tko je vršio ispitivanje, kad je ispitivanje obavljeno i što je ispitivanjem utvrđeno.

8.4. Vatrogasni aparati

Članak 40.

Mjesto postavljanja vatrogasnih aparata u prostorijama većim od 50 m² mora se označiti postavljanjem lako uočljive naljepnice iznad aparata, najmanjih dimenzija 150 x 150 mm.

Održavanje vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redovni pregled i periodični servis.

Članak 41.

Periodični servis mora se obaviti najmanje jednom u godinu dana, a po potrebi i češće, ovisno o uvjetima smještaja, te nakon svakog aktiviranja ili uočenog nedostatka na vatrogasnom aparatu o čemu odluku donosi ravnatelj Škole na prijedlog djelatnika zaduženog za zaštitu od požara.

Periodični i kontrolni servis ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavljaju ovlaštena poduzeća ili radnje koja su registrirana za te poslove i imaju ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih i kontrolnih pregleda vatrogasnih aparata.

Članak 42.

Serviser vatrogasnog aparata obavezan je o izvršenom periodičkom servisu voditi evidenciju koja sadrži podatke o: tipu vatrogasnog aparata, tvorničkom broju i korisniku vatrogasnog aparata, uočenim nedostacima i njihovom otklanjanju te o datumu izvršenog servisa i serijskim brojevima stavljene evidencijske naljepnice.

Članak 43.

Redovni pregled vatrogasnih aparata se obavlja najmanje jednom u tri mjeseca, ovisno o uvjetima smještaja aparata.

Redovnim se pregledom utvrđuje:

- uočljivost aparata i dostupnost aparatu, opće stanje aparata, kompletnost aparata i
- stanje plombe zatvarača odnosno ventila i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Članak 44.

O izvršenom redovnom pregledu ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara Škole vodi evidenciju.

Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata daje se u Prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

8.5. Uređaji i instalacije za sprečavanje širenja požara i nastajanje eksplozija (protupožarne zaklopke, protupožarna vrata sa uređajem za automatsko zatvaranje)

Članak 45.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti zaštitnih uređaja i instalacija za sprečavanje nastajanja i širenja požara i eksplozija obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

Odgovorna osoba za organizaciju ispitivanja ispravnosti, funkcionalnosti i čuvanje zapisnika zaštitnih uređaja i instalacija za sprečavanje nastajanja i širenja požara i eksplozija je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

9. POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 46.

Svaki djelatnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar obavezan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može uraditi bez opasnosti za sebe ili drugu osobu.

Ako djelatnik to ne može učiniti, dužan je odmah obavijestiti ostale djelatnike Škole i pozvati najbližu vatrogasnu postrojbu na broj 193, ili žurni poziv na 112 radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru djelatnik treba postupiti na sljedeći način:

- navodi točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekuje pomoć,
- daje daljnje informacije (što se dogodilo i ima li ljudi u opasnosti), i osobne podatke (ime i prezime),
- završava razgovor kad mu služba koju je kontaktirao dozvoli,
- ne telefonira na liniji dok ne dođe pomoć (služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije pa će Vas kontaktirati na Vaš broj telefona).

Članak 47.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki djelatnik na svom radnom mjestu mora:

- spriječiti nastanak panike prilikom evakuacije iz radnih prostorija,
- isključiti dotok energenata (električnu energiju, plin)
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom i posude sa zapaljivim tekućinama,
- izvesti na siguran prostor motorna vozila.

10. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA SUKLADNO VLASTITIM PLANOVIMA I POTREBAMA

Članak 48.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima te na ostalim prostorima, razvrstanih u četvrtu kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih te ugradnju uređaja i opreme u njima,
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, sustava za zaštitu od djelovanja munja, toplinskih, kanalizacijskih, i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara, opasnost u slučaju nastanka požara i njegovog širenja ili opasnost uslijed njihove nepristupačnosti u slučaju nastanka požara,
- održavanje čistoće u prostorima Škole, odnosno uklanjanje zapaljivih tvari na za to određena mjesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova, vatrogasnim aparatima i drugim propisanim uređajima i opremom za gašenje požara, a čiji se broj i vrsta utvrđuje Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/11).

Članak 49.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

10.1 Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 50.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara u ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na instalacijama sustava za zaštitu od djelovanja munja na građevinama, mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije, mjere zaštite od požara plinskih instalacija.

10.1.1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 51.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije, odnosno gradnje, čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini, odnosno građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara-lokaliziranje požara na prostor u kojem je nastao (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 52.

Građevinske mjere zaštite treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijelova građevine.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcija u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlazi i izlazni putovi

Članak 53.

Cjelokupan prostor na hodnicima te drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i ne zakrčen i mora iznositi minimalno 0,8 m.

Gazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća te na smije biti neravna, niti imati nagle promjene visina.

Članak 54.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaska mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 55.

Evakuacijski putovi iz građevine moraju biti projektirani i izvedeni kao put koji vodi od bilo koje točke u građevini do vanjskog prostora ili sigurnog prostora u građevini, čije značajke (otpornost i reakcija na požar, širina, visina, označavanje, protupanična rasvjeta i dr.) omogućuju da osobe zatečene u požaru mogu sigurno (samostalno ili uz pomoć spasitelja) napustiti građevinu.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 40 m u prizemnim objektima.

Otvori u zidovima

Članak 56.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata iz prostorija gdje se zadržava veći broj ljudi se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuti ili razbijeno.

Sva vrata u skladištima moraju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju više opterećenog požarnog sektora.

Članak 57.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda.

Prozori se kao nadsvjetla mogu postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 58.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola ili suglasnost ravnatelja Škole za ostale slučajeve.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravak se vrši sa materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 59.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina prije mora detaljno očistiti.

Pregled zidova i stropova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaska instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 60.

Svi podovi ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatro otpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovista

Članak 61.

Pri izgradnji, rekonstrukciji i održavanju krovista treba se držati sljedećeg:

- krovista u pravilu trebaju biti puna, izvedena od nezapaljivog materijala,
- gorivi materijal može se upotrebljavati samo u ograničenim količinama koliko je potrebno za hidroizolaciju,
- kroviste treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi.
- konstrukcija treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 min., što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 62.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je kroviste izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

Dimnjaci, dimovodni kanali

Članak 63.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i nezapaljivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima. Pristup do vratašca dimnjaka mora uvijek biti slobodan.

Pregled dimnjaka, dimovodnih kanala potrebno je obaviti prije početka sezone loženja, odnosno prema propisima koje donosi Grad ili prema uputama proizvođača.

Odgovorna osoba za organizaciju pregleda dimnjaka, dimovodnih kanala i čuvanje evidencije je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

Prometnice i prilazi

Članak 64.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje prekopa i sl.),
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

10.1.2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 65.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene glavne sklopke.

Članak 66.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne topive osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Članak 67.

El. instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara, a ne smiju se postavljati ispod vodovodnih instalacija.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan, a razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

El. instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene uređaje i instalacije.

Članak 68.

El. instalacije i uređaji moraju se pregledati najmanje jedan puta u četiri godine, a obvezno nakon rekonstrukcije.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju el. instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati zapisnik.

Odgovorna osoba za organizaciju pregleda el. instalaciji i pohranu zapisnika evidencije je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

Sigurnosna rasvjeta

Članak 69.

U prostoru građevine Škole potrebno je omogućiti sigurnu evakuaciju i spašavanje svih osoba iz objekta ako nestane električna struja iz javne mreže.

Sigurnosna rasvjeta je umjetna rasvjeta građevine ili prostora ili njihovog dijela, pridodana općoj rasvjeti iz sigurnosnih razloga. Sastoji se od pomoćne i panik rasvjete, a automatski se uključuje za vrijeme smetnji ili prekida u napajanju električnom energijom opće rasvjete.

Članak 70.

Sigurnosna rasvjeta mora se pregledati najmanje jedan puta u četiri godine.

O obavljenim pregledima iz stavka 1. ovog članka mora se voditi evidencija.

Odgovorna osoba za pregled i vođenje evidencije je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

10.1.3. Mjere zaštite od požara sustava za zaštitu od djelovanja munje na građevinama

Članak 71.

Održavanje sustava mora biti takvo da se tijekom trajanja građevine očuvaju njegova tehnička svojstva i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine i ovim Propisom, te drugi bitni zahtjevi koje građevina mora ispunjavati u skladu s posebnim propisom.

Članak 72.

Održavanje sustava podrazumijeva:

- redovite preglede sustava, u vremenskim razmacima i na način određen projektom građevine, Tehničkim propisom za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama i/ili posebnim propisom donesenim u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji,
- izvanredne preglede sustava nakon kakvog izvanrednog događaja ili po zahtjevu inspekcije,
- izvođenje radova kojima se sustav zadržava ili vraća u stanje određeno elektrotehničkim projektom građevine i Tehničkim propisom, odnosno propisom u skladu s kojim je sustav izveden.

Ispunjavanje propisanih uvjeta održavanja sustava dokumentira se u skladu s projektom građevine te:

- izvješćima o pregledima i ispitivanjima sustava iskazanim na obrascu,
- zapisnicima o radovima održavanja,
- na drugi prikladan način, ako ovim Propisom ili drugim propisom donesenim u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji nije što drugo određeno.

Članak 73.

Redovite preglede sustava, potrebno je obavljati u vremenskim razmacima i na način određen projektom građevine i u skladu s Tehničkim propisom za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (vizualni pregled sustava u razdoblju od 2 godine, a ispitivanje sustava u razdoblju od 6 godina).

Odgovorna osoba za organizaciju pregleda i čuvanja zapisnika je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

10.1.4. Mjere zaštite od požara u prostorijama gdje se nalaze trošila koja uzimaju zrak za izgaranje iz prostorije (kotlovnice)

Članak 74.

U kotlovnici se ne smiju nalaziti predmeti ili sredstva koji povećavaju opasnost od požara ili eksplozije, na primjer:

- boce ili posude u kojima je ukapljeni plin pod tlakom većim od atmosferskog,
- drvo, papir, boja, otapala ili razrjeđivači.

Članak 75.

Kotlovnica mora biti opskrbljena opremom za gašenje, koju čine unutarnja hidrantska mreža i mobilna oprema.

Uputa o rukovanju i održavanju plinske kotlovnice mora se postaviti na vidljivo mjesto u kotlovnici.

Članak 76.

Obvezne su redovne provjere, pregledi, kontrole i ispitivanja plinske ložišne instalacije radi postizanja i održavanja pouzdanosti i sigurnosti rada.

Minimalni opseg i maksimalni rokovi provjera, pregleda i kontrola, s ispitivanjem funkcionalnosti zaštitnih krugova utvrđeni su tehničkim normativom za održavanje plinskih kotlovnica.

Redovne provjere obavlja osoba osposobljena za rukovanje postrojenjem u Školi, o čemu vodi čitljivo i neizbrisivo dnevnik loženja.

Članak 77.

Odgovorna osoba za organizaciju servisa plinske ložišne tehnike, te pohranu ispitnih listova (zapisnika o servisu) je djelatnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara u Školi.

10.1.5. Mjere zaštite na plinskim instalacijama

Članak 78.

Sve plinske instalacije moraju biti izvedene i održavane u skladu važećih propisa, a izvođač radova na plinskim instalacijama mora imati ovlaštenje za svoj rad koje mu izdaje distributer plina u suglasnosti sa tijelom MUP-a.

Ispitivanje plinskih instalacija na nepropusnost mora se vršiti svakih pet godina od strane ovlaštene pravne osobe. O obavljenim ispitivanjima mora postojati dokumentacija.

Članak 79.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja te svih drugih vrsta kemijskih i mehaničkih oštećenja i oličena žutom bojom radi lagane mogućnosti prepoznavanja.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cjelokupne instalacije plina, a pristup do ventila plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

Članak 80.

Svaki primijećeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i reglacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i dr. mora rukovaoc trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti pretpostavljanom i obustaviti rad sa trošilom. Otklanjanje kvarova i servisiranje može se povjeriti samo ovlaštenim servisnim Društvima.

Članak 81.

U Školi gdje se kao energent koristi plin, mora postojati shema plinske mreže sa uputom za rad i rukovanje sa označenim mjestima za isključenje mreže ili pojedinih ogranaka u slučaju požara i sl. te korisnici moraju biti upoznati s istim.

10.2. Ostale mjere zaštite od požara

Članak 82.

Skladištenje zapaljivih tekućina u propisanim posudama, dobro zatvorenim i ne izloženim sunčevom zračenju, vršiti na za to predviđenom mjestu pod nadzorom.

Mjere zaštite od požara u administrativnim i pomoćnim prostorijama

Članak 83.

U administrativnim i pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati sljedeće mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje prostorija provoditi toplovodnim grijanjem ili prema potrebi priznatim uređajima za zagrijavanje prostorija.
- hodnici moraju biti slobodni i ne zakrčeni da bi prolaz ljudi bio omogućen u svakom trenutku.
- čišćenje podova ili drugih površina ne smije se vršiti lako zapaljivim tekućinama, već samo s prikladnim nezapaljivim preparatima.
- unošenje lako zapaljivih tekućina bez kontrole i nadzora u prostorije je zabranjeno,
- zabranjena je upotreba bilo kakvih električnih uređaja sa otvorenim spiralama.

Održavanje čistoće

Članak 84.

Sve otpadne materijale kao što su platno, konac, papir, zapaljiva ambalaža i sl. mora se redovno čistiti i održavati na takav način da ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 85.

Generalno čišćenje prostorija mora se vršiti periodično (sedmično, mjesečno, sezonski). U prostorijama moraju biti postavljene korpe, kante ili slične posude za otpatke.

Djelatnik koji obavlja poslove čišćenja dužan je sav otpadni materijal nositi u posebne kante, kontejnere za otpad i sl.

Članak 86.

Materijal, pribor i uređaji za čišćenje, moraju se držati u posebnim prostorijama i pod nadzorom, a izdavanje sredstva za čišćenje, koja spadaju u zapaljivi materijal, treba se vršiti u količinama za dnevnu uporabu.

Članak 87.

Čišćenje sa opasnim sredstvima, koja su lako zapaljiva, kao i čišćenje specifičnih strojeva, uređaja i prostorija, mogu vršiti osobe koje su za tu svrhu posebno obučene.

Odobrenja i dokumentacija

Članak 88.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, atesti, upute, nalazi i mišljenja, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju u Školi kao trajni dokumenti.

Članak 89.

Prilikom izgradnje objekta, rekonstrukciji objekta, nabavke novih materijala, uređaja, instalacija i sl. mora se voditi računa o dobivanju odgovarajućih odobrenja, dozvole te suglasnosti nadležnih tijela za poslove zaštite od požara.

Izgradnja, rekonstrukcija objekta ili instalacija, postavljanje strojeva može započeti samo na osnovu odobrene tehničke dokumentacije.

Članak 90.

Od nadležnog tijela za poslove zaštite od požara, moraju se tražiti suglasnosti kad se vrše promjene u objektima, tehnologiji i sl. koje bi mogle znatno utjecati na sigurnost od požara.

Članak 91.

Puštanje u pogon izrađenog ili rekonstruiranog objekta - dozvola za rad, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih tijela.

11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 92.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje sa primjenom Pravilnik o zaštite od požara Urbroj: 2158/17-06-374/1, klasa: 602-02/06-07-04 od 9.11.2006. godine.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči.

Članak 93.

U slučaju nesuglasja oko provedbe ovog Pravilnika pravo tumačenja ima ravnatelj Škole.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Klasa: 003-05/12-05-01
Urbroj: 2158-17-01-12-2
Osijek 5. srpnja 2012.

Predsjednica školskog odbora

Anita Šojat, prof

Utvrđuje se da je ovaj Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči 5.7.2012. te je stupio na snagu dana 13.7.2012.

Ravnatelj

Aleksandra Krampač –
Grljušić, dipl. def

PRILOZI PRAVILNIKA:

- rješenje o razvrstavanju građevina Škole u kategoriju ugroženosti od požara,
- plan i program osposobljavanja djelatnika Škole,
- obrazac evidencije redovnog pregleda vatrogasnih aparata,
- obrazac evidencije rasporeda vatrogasnih aparata,
- izvješće o ispitivanju stabilnog sustava za dojavu i gašenje požara (vatrodojava, hidrantska mreža, sustav za automatsko zatvaranje vatrootpornih vrata i zaklopki),
- zapisnici o ispitivanju, mjerenju i vizualnom pregledu sustava zaštite od munje,
- izvješće o ispitivanju panik rasvjete,
- izvješće o ispitivanju električne instalacije,
- izvješće o ispitivanju tipkala za isključenje električne energije u slučaju nužde,
- izvješće o ispitivanju i provjeri plinske instalacije,
- izvješće o ispitivanju i provjeri sustava za detekciju plina,
- ispitni list o servisu plinske ložišne tehnike (plinski kotao, plinski štednjak),
- isprava o pregledu dimnjaka, dimovodnih kanala za kotlovnice na plinsko gorivo
- izvod iz Pravilnika o vatrogasnim aparatima (NN 101/11.).

IZVOD IZ PRAVILNIKA O VATROGASNIM APARATIMA (NN 101/11.)

ROKOVI ODRŽAVANJA VATROGASNIH APARATA

- Redovni pregled jednom u 3 mjeseca - vrši vlasnik odnosno korisnik vatrogasnog aparata
- Periodični servis svakih 12 mjeseci - vrši serviser vatrogasnih aparata
- Nakon svake upotrebe vatrogasni aparat obavezno servisirati

IZBOR KOLIČINE I VRSTE VATROGASNIH APARATA ZA ZAŠTITU OBJEKATA

4.1. Potreban broj, vrsta i veličina vatrogasnih aparata određuju se u skladu s razredom požara koji može nastati, površinom požarnog sektora i proračunom specifičnog požarnog opterećenja požarnog sektora.

4.2. Broj potrebnih jediničnih vatrogasnih pored aparata s obzirom na specifično požarno opterećenje i površinu požarnog sektora određuje se prema tablici u Prilogu 1., a raspoređuju se u više etažnim požarnim sektorima tako da se na svakoj etaži nalazi najmanje po jedan vatrogasni aparat, osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

4.3. Jedinični aparati iz tablice priloga 1 su: prah 9 kg, plin (zamjena za halone) 6kg, pjena 9 litara, voda 9 litara, i u posebnim uvjetima CO₂ 5kg.

4.4. Iznimno za površine požarnih sektora do 20 m² s niskim ili srednjim specifičnim požarnim opterećenjem kao jedinični vatrogasni aparati mogu se koristiti prah 6 kg, pjena 6 l, voda 6 l i u posebnim uvjetima CO₂ 3 kg.

4.5. U požarnim sektorima visokog specifičnog požarnog opterećenja na svakih 500 m² površine broju aparata iz stavka 2. ovog Pravilnika dodaje se po jedan prijevozni aparat na prah od 50 kg ili plin (zamjena za halone) od 25 kg ili zračnu pjenu od 50 litara.

4.6. U slučajevima kada se donose procjene nn ugroženosti od požara građevina prema posebnim propisima, izbor vatrogasnih aparata određuje se na temelju tih procjena.

14.1. Vatrogasni aparati se postavljaju neovisno o ugrađenim stabilnim sustavima za gašenje požara, hidrantskoj mreži i drugim mjerama zaštite od požara.

Vatrogasni aparati postavljaju se na uočljivim i lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara, a kod prijenosnih aparata ručka za nošenje ne smije biti na visini većoj od 1,5 metara od tla.

*– jedinični aparat u predmetnom slučaju je prah 6 kg, pjena 6 l, voda 6 l i u posebnim uvjetima CO₂ 3 kg.

Tablica prilog 1

Površina požarnog sektora (m ²) do	POŽARNO OPTEREĆENJE		
	nisko do 1 GJ/m ²	srednje do 2 GJ/m ²	visoko preko 3 GJ/m ²
20	1*	1*	1
50	2	2	2
100	2	2	3
150	2	3	3
200	3	3	4
300	3	3	5
400	3	4	6
500	3	4	7
750	4	6	9
1.000	5	7	12
2.000	6	9	17
3.000	7	12	22
4.000	10	17	32
5.000	12	22	42
6.000	15	27	52
7.000	17	32	62
8.000	20	37	72
9.000	22	42	82
10.000	27	52	101

PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA DJELATNIKA

Svaki djelatnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Teorijski dio sadrži:

- a) Osnovni pojmovi o gorenju tvari koje se nalaze u pogonima s kojima djelatnik neposredno ili posredno dolazi u doticaj:
  - podjela tvari s obzirom na gorivost, te njihova agregatna stanja;
  - uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak eksplozivne smjese (donja i gornja granica eksplozivnosti);
  - uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak gorenja te širenje požara;
  - produkti koji nastaju kao posljedica gorenja (njihov utjecaj na čovjeka te dužina izvrnutosti bez štetnih posljedica i drugo),
- b) Sredstva kojima se može ugasiti požar zapaljivih tekućina i plinova:
  - voda, pjena, CO₂, prah, halon, priručna sredstva te njihova učinkovitost pri gašenju;
  - mjere koje je neophodno poduzeti pri gašenju da ne dođe do ozljeda.
- c) Oprema i uređaji za gašenje i dojavu požara koji su instalirani u pogonima:
  - ručni aparati za početno gašenje požara (prijenosni i prijevozni) te njihova primjena;
  - hidrantska mreža, unutarnja i vanjska, s priborom (mlaznice, cijevi, razdjelnice, ključevi za cijevi i hidrante) te njihova primjena u slučaju požara;
- d) Gašenje požara u specifičnim uvjetima:
  - na električnim instalacijama;
  - na zapaljivim tekućinama i plinovima;
  - na zapaljenoj osobi;
  - na motornom vozilu (osobnom ili teretnom ili cisterni koja prevozi opasne tvari);

Praktični dio osposobljavanja obuhvaća:

- rukovanje prijevoznim i prijenosnim vatrogasnim aparatima (gašenje tipskog požara s vatrogasnim aparatom napunjenim prahom i CO₂);
- rukovanje opremom za gašenje požara postavljenom uz vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu (gašenje požara vodom i pjenom).

EVIDENCIJA REDOVNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA (NN 101/11.)

Naziv servisa koji je servisirao vatrogasne aparate: _____

Tip vatrogasnog aparata	Tvornički broj vatrogasnog aparata	Datum redovnog pregleda vatrogasnog aparata	Datum periodičnog servisa vatrogasnog aparata	Utvrđeno stanje: upisati odgovarajuću oznaku:					Serijski broj evidencijske naljepnice	Uočeni nedostaci i njihovo otklanjanje
				Označenost i uočljivost vatrogasnog aparata	Dostupnost vatrogasnog aparatu	Opće stanje vatrogasnog aparata	Kompletnost vatrogasnog aparata	Stanje plombe zatvarača, odnosno ventila aparata		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

_____
(dan, mjesec i godina)

_____
(potpis djelatnika)

RASPORED VATROGASNIH APARATA

Građevina (prostor)	Klasa požara (A,B,C)	Požarno opterećenje (GJ/m ²)	Površina prostorije (m ²)	Broj vatrogasnih aparata po vrstama									
				S 6	S 9	CO ₂ -5							

.....
(potpis djelatnika)